

IL-KONTROLLUR EWROPEW GĦALL-PROTEZZJONI TAD-DATA

Sommarju tal-Opinjoni tal-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data dwar il-mandat għan- negozjar ta' Ftehim bejn l-UE u l-Ġappun għat-trasferiment u l-użu tad-data tar-Registru tal-Ismijiet tal-Passiġġieri

*(It-test shih ta' din l-Opinjoni jista' jinstab bl-Ingliż, bil-Franciz u bil-Ġermaniz fuq is-sit web tal-EDPS
www.edps.europa.eu)*

(2019/C 419/04)

Fis-27 ta' Settembru 2019, il-Kummissjoni Ewropea adottat Rakkomandazzjoni għal Deċiżjoni tal-Kunsill li tawtorizza l-ftuħ ta' negozjati għal ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Ġappun għat-trasferiment u l-użu tad-data tar-Registru tal-Ismijiet tal-Passiġġieri (PNR) għall-prevenzjoni u l-ġlieda kontra t-terroriżmu u kriminalità transnazzjonali serja oħra. L-għan tal-Ftehim previst huwa li jstabbilixxi l-bażi legali u l-kundizzjonijiet li skonthom il-kumpaniji tat-trasport tal-ajru jkunu awtorizzati jittrasferixxu lejn il-Ġappun id-data tal-PNR tal-passiġġieri li jtiru bejn l-UE u l-Ġappun, f'konformità mar-
rekwiżiti tal-liġi tal-UE, inkluża l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE.

L-EDPS jilqa' l-fatt li l-mandat għan-negozjar għandu l-għan li jiżgura r-rispett shih għad-drittijiet u l-libertajiet fundamentali minnha fl-Artikolu 7 u fl-Artikolu 8 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE, kif ukoll għall-prinċipji ta' hteġa u proporzjonalità, kif interpretati mill-Qorti tal-Ġustizzja fl-Opinjoni 1/15 tagħha dwar il-Ftehim dwar il-PNR UE-Kanada.

Minhabba l-impatt tal-ftehim previst fuq id-drittijiet fundamentali ta' numru kbir hafna ta' individwi mhux implikati f'attivitá kriminali, l-EDPS jikkunsidra li għandu jkun fih is-salvagwardji sostantivi u proċedurali kollha meħtieġa biex tkun garantita l-proporzjonalità tas-sistema tal-PNR u biex jiġu limitati l-interferenza mad-dritt għall-privatezza u l-protezzjoni tad-data għal dak li hu strettament meħtieġ u ġġustifikat mill-interess ġenerali tal-Unjoni. Għal dan il-għan, l-EDPS jagħmel numru ta' rakkomandazzjonijiet biex itejjeb id-direttivi ta' negozjar, bħal:

- approċċ strett fir-rigward tal-hteġa u l-proporzjonalità tas-sistema tal-PNR;
- f'konformità mal-prinċipju tal-limitazzjoni tal-iskop, kwalunkwe użu ulterjuri tad-data tal-PNR trasferita għal skopijiet oħra għandu jkun iġġustifikat b'mod tajjeb hafna, speċifikat b'mod ċar u preċiż u limitat għal dak li huwa strettament meħtieġ;
- id-Deċiżjoni tal-Kunsill li tawtorizza l-ftuħ tan-negozjati għandu jkollha referenza mhux biss għall-bażi legali proċedurali iżda wkoll għall-bażi legali sostantiva, inkluż l-Artikolu 16 tat-TFUE;
- għandha tingħata attenzjoni speċjali biex jiġi evitat ir-riskju li jkun hemm żvelar b'mod indirett ta' kategoriji speċjali ta' data dwar il-passiġġieri bl-ajru, kif ukoll ir-riskju ta' identifikazzjoni mill-ġdid ta' individwi wara l-anonimizzazzjoni tad-data tal-PNR relatata magħhom;
- il-Ftehim previst għandu jkun fih klawzoli li jippermettu s-sospensjoni tiegħu f'każ ta' ksur tar-regoli tiegħu, kif ukoll għat-terminazzjoni tal-Ftehim jekk in-nuqqas ta' konformità jkun serju u persistenti.

Rakkomandazzjonijiet dettaljati ulterjuri mill-EDPS huma pprovduti f'din l-Opinjoni.

L-EDPS jibqa' għad-dispożizzjoni tal-istituzzjonijiet biex jagħti aktar pariri matul in-negozjati. Huwa jistenna wkoll li jiġi kkonsultat aktar 'il quddiem waqt il-finalizzazzjoni tal-abbozz tal-Ftehim f'konformità mal-Artikolu 42 tar-Regolament (UE) 2018/1725 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾.

I. INTRODUZZJONI U SFOND

1. Fis-27 ta' Settembru 2019, il-Kummissjoni Ewropea adottat Rakkomandazzjoni għal Deċiżjoni tal-Kunsill li tawtorizza l-ftuħ ta' negozjati għal ftehim bejn l-Unjoni Ewropea (UE) u l-Ġappun għat-trasferiment u l-użu tad-data tar-Registru tal-Ismijiet tal-Passiġġieri (PNR) għall-prevenzjoni u l-ġlieda kontra t-terroriżmu u kriminalità transnazzjonali serja oħra. L-Anness għar-Rakkomandazzjoni (minn hawn 'il quddiem "l-Anness") jistabbilixxi d-direttivi ta' negozjar tal-Kunsill lill-Kummissjoni, jiġifieri l-għanijiet li din tal-aħħar għandha timmira li tikseb f'isem l-UE fil-proċess tan-negozjati.

⁽¹⁾ ĠU L 295, 21.11.2018, p. 39.

2. Ir-Rakkomandazzjoni giet addottata fuq il-bażi tal-proċedura stipulata fl-Artikolu 218 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) għall-ftehimiet konklużi bejn l-UE u pajjiżi terzi. B'din ir-Rakkomandazzjoni, il-Kummissjoni tftitx li tikseb awtorizzazzjoni mill-Kunsill biex tinħatar bħala n-negozjatur fisem l-UE u biex tibda n-negozjati mal-Ġappun, f'konformità mal-mandat għan-negozjar. Ladarba n-negozjati jkunu ntemmu, sabiex il-ftehim jiġi konkluż, il-Parlament Ewropew se jkollu jagħti l-kunsens tiegħu għat-test tal-ftehim negozjat, u wara dan, il-Kunsill se jkollu jadotta deċiżjoni li tikkonkludi l-ftehim.
3. Il-qafas legali għall-ipproċessar tad-data tal-PNR fl-UE huwa d-Direttiva (UE) 2016/681 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-użu ta' data tar-reġistru tal-ismijiet tal-passiġġieri (PNR) għall-prevenzjoni, l-iskoperta, l-investigazzjoni u l-prosekuzzjoni ta' reati terroristiċi u kriminalità serja (id-Direttiva dwar il-PNR), adottata fis-27 ta' April 2016. L-Istati Membri kienu obbligati jdaħhlu fis-seħh il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex jikkonformaw mad-Direttiva sal-25 ta' Mejju 2018. Il-Kummissjoni Ewropea trid twestaq l-ewwel reviżjoni tad-Direttiva dwar il-PNR sal-25 ta' Mejju 2020.
4. Bhalissa, hemm żewġ ftehimiet internazzjonali fis-seħh bejn l-UE u pajjiżi terzi dwar l-ipproċessar u t-trasferiment tad-data tal-PNR — mal-Awstralja ^(?) u mal-Istati Uniti ^(?), it-tnejn mill-2011. Fuq talba tal-Parlament Ewropew, skont l-Artikolu 218(11) tat-TFUE, il-Qorti tal-Ġustizzja tal-UE (QĠUE) adottat l-Opinjoni 1/15 tas-26 ta' Lulju 2017 ⁽⁴⁾ dwar il-ftehim previst bejn l-UE u l-Kanada dwar it-trasferiment u l-ipproċessar tad-data tal-PNR, iffirmit fil-25 ta' Ġunju 2014. Il-Qorti kkonkludiet li l-ftehim huwa inkompatibbli mal-Artikoli 7, 8 u 21 u l-Artikolu 52(1) tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE (Karta) sa fejn ma jipprekludix it-trasferiment ta' data sensitiva mill-UE għall-Kanada u l-użu u ż-zamma ta' dik id-data. Barra minn hekk, il-Qorti stabbiliet numru ta' kundizzjonijiet u salvagwardji għall-ipproċessar u t-trasferiment legali tad-data tal-PNR. Abbażi tal-Opinjoni 1/15, in-negozjati godda dwar il-PNR mal-Kanada ġew immedija f'Ġunju 2018, li, skont il-Kummissjoni, jinsabu fl-istadju finali tagħhom.
5. Fil-livell globali, il-kwistjoni dwar id-data tal-PNR hija ttrattata mill-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali (il-"Konvenzjoni ta' Chicago") tal-1947, li tirregola t-trasport internazzjonali bl-ajru u li permezz tagħha giet stabbilita l-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali (ICAO). Il-Kunsill tal-ICAO adotta l-Istandards u l-Prattiki Rakkomandati dwar il-PNR, li huma parti mill-Anness 9 ("Facilitazzjoni") tal-Konvenzjoni ta' Chicago. Dawn huma kkumplimentati minn gwida addizzjonali, partikolarment id-Dokument 9944 tal-ICAO li jstabilixxi "Linji Gwida dwar ir-Registru tal-Ismijiet tal-Passiġġieri (PNR)" ⁽⁵⁾. L-Istati Membri tal-UE kollha huma Partijiet għall-Konvenzjoni ta' Chicago.
6. Barra minn hekk, ir-Riżoluzzjoni 2396 (2017) tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti dwar theddid għall-paċi u s-sigurtà internazzjonali kkawżati minn ġellieda terroristiċi barranin, adottata fil-21 ta' Diċembru 2017, teħtieġ li l-Istati Membri tan-NU "jizviluppaw il-kapaċità li jiġbru, jipproċessaw u janalizzaw, biex ikomplu jipprovvu l-istandards tal-ICAO u l-prattiki rakkomandati, id-data tar-reġistru tal-ismijiet tal-passiġġieri (PNR) u jiżguraw li d-data tal-PNR tintuża u tkun kondiżjona mal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti kollha tagħhom, b'rispett sħiħ għad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali", kif ukoll "fejn xieraq, thegġeg lill-Istati Membri jikkondividu d-data tal-PNR ma' Stati Membri rilevanti jew ikkonċernati biex jinstabu ġellieda terroristiċi barranin" ⁽⁶⁾.
7. L-EDPS jilqa' l-fatt li ġie kkonsultat wara l-adozzjoni tar-Rakkomandazzjoni mill-Kummissjoni Ewropea u jistenna li referenza għal din l-Opinjoni tkun inkluzi fil-preambolu tad-Deċiżjoni tal-Kunsill. L-Opinjoni preżenti hija mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe kumment addizzjonali li l-EDPS jista' jagħmel fuq il-bażi ta' informazzjoni ulterjuri disponibbli aktar tard.

^(?) ĠU L 186, 14.7.2012, p. 4.

^(?) ĠU L 215, 11.8.2012, p. 5.

⁽⁴⁾ Opinjoni 1/15 tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-26 ta' Lulju 2017 skont l-Artikolu 218(11) tat-TFUE dwar l-abbozz ta' Ftehim bejn il-Kanada u l-UE dwar it-trasferiment u l-ipproċessar tad-data tal-PNR, ECLI:EU:C:2017:592.

⁽⁵⁾ ICAO, Dok 9944 Linji Gwida dwar ir-Registru tal-Ismijiet tal-Passiġġieri (PNR), L-Ewwel Edizzjoni — 2010.

⁽⁶⁾ Riżoluzzjoni tal-Kunsill tas-Sigurtà 2396 (2017) dwar theddid għall-paċi u s-sigurtà internazzjonali kkawżati mir-ritorn ta' ġellieda terroristiċi barranin, adottata mill-Kunsill tas-Sigurtà fil-laġha tiegħu numru 8148, fil-21 ta' Diċembru 2017, il-punt 12.

V. KONKLUŻJONIJIET

34. L-EDPS jilqa' l-fatt li l-mandat għan-negozjar għandu l-għan li jiżgura konformità shiha mad-drittijiet u l-libertajiet fundamentali minqax fl-Artikolu 7 u fl-Artikolu 8 tal-Karta, kif ukoll għall-prinċipji ta' hteieġa u proporzjonalità, kif interpretati mill-QGUE fl-Opinjoni 1/15 tagħha dwar il-Ftehim dwar il-PNR UE-Kanada.
35. Minhabba l-impatt tal-Ftehim previst fuq id-drittijiet fundamentali ta' numru kbir hafna ta' individwi mhux implikati f'attività kriminali, l-EDPS jikkunsidra li l-Ftehim futur għandu jkun fih is-salvagwardji sostantivi u proċedurali kollha mehteieġa li, ikkunsidrati fl-intier tagħhom, jistgħu jiggarantixxu l-proporzjonalità tas-sistema tal-PNR u jillimitaw l-interferenza mad-dritt għall-privatezza u l-protezzjoni tad-data għal dak li huwa strettament mehteieġ u ġġustifikat mill-interess generali tal-UE.
36. Għal dan il-għan, bhala rakkomandazzjoni ewlenija, l-EDPS jenfasizza l-hteieġa ta' approċċ strett fir-rigward tal-hteieġa u l-proporzjonalità tas-sistema tal-PNR. Barra minn hekk, għandha tingħata attenzjoni speċjali lill-implimentazzjoni Prattika tal-prinċipju tal-limitazzjoni tal-iskop li jikkonċerna l-użu tad-data tal-PNR trasferita. Barra minn hekk, l-EDPS jirrepeti l-pożizzjoni tiegħu mill-opinjoniġiet preċedenti tiegħu ⁽⁷⁾ li d-Deciżjoni tal-Kunsill li tawtorizza l-ftuħ tan-negozjati skont l-Artikolu 218 tat-TFUE għandu jkun fiha referenza mhux biss għall-bażi legali proċedurali iżda wkoll għall-bażi legali sostantiva rilevanti, li għandha tinkludi l-Artikolu 16 tat-TFUE.
37. Ir-rakkomandazzjoniġiet addizzjonali tal-EDPS f'din l-Opinjoni huma relatati mal-qafas legali xieraq għat-trasferiment tad-data personali operazzjonali; il-hteieġa biex jiġi evitat ir-riskju ta' żvelar indirettament ta' kategoriji speċjali ta' data dwar il-passiġġieri bl-ajru, kif ukoll ir-riskju ta' identifikazzjoni mill-ġdid ta' individwi wara l-anonimizzazzjoni tad-data tal-PNR relatata magħhom. L-EDPS jissottolinja wkoll il-hteieġa li tiġi ċċarata s-superviżjoni indipendenti tal-ipproċessar tad-data tal-PNR mill-awtoritajiet Ġappuniġi kompetenti, li hija wahda mill-garanziji essenzjali għad-dritt għall-protezzjoni tad-data. Barra minn hekk, l-EDPS jirrakkomanda l-introduzzjoni ta' klawsole li jippermettu s-sospensjoni tal-Ftehim futur f'każ ta' ksur tad-dispożizzjoniġiet tiegħu, kif ukoll għat-terminazzjoni tal-Ftehim jekk in-nuqqas ta' konformità jkun serju u persistenti.
38. L-EDPS jibqa' għad-dispożizzjoni tal-Kummissjoni, tal-Kunsill u tal-Parlament Ewropew biex jipprovdi pariri waqt stadji aktar tard ta' dan il-proċess. Il-kummenti f'din l-Opinjoni huma mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe kumment addizzjonali li l-EDPS jista' jagħmel hekk kif jistgħu jirriżultaw kwistjoniġiet ulterjuri u li ser imbagħad jiġu indirizzati ladarba tkun disponibbli aktar informazzjoni. Għal dan il-għan, l-EDPS jistenna li jiġi kkonultat aktar tard dwar id-dispożizzjoniġiet tal-abbozz tal-Ftehim qabel il-finalizzazzjoni tiegħu.

Brussell, il-25 ta' Ottubru 2019.

Wojciech Rafał WIEWIÓROWSKI
Il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data

⁽⁷⁾ Ara l-Opinjoni 2/2019 tal-EDPS dwar il-mandat għan-negozjar ta' ftehim UE-US dwar aċċess transfruntier għal evidenza elettronika u l-Opinjoni 3/2019 tal-EDPS dwar il-partecipazzjoni fin-negozjati bil-hsieb tat-Tieni Protokoll Addizzjonali għall-Konvenzjoni dwar iċ-Ċiberkriminalità ta' Budapest, disponibbli fi: https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/19-04-02_edps_opinion_on_eu_us_agreement_on_e-evidence_en.pdf u https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/19-04-02_edps_opinion_budapest_convention_en.pdf.